

- 75 Hoc tamen temperandum est, quando ingrediens fidem excludi propositorum habet, secus cum illo excludi defiderit habere propostum dandi operam, ut Deus immutetur cor, ut vel sic perfenseret. Tunc enim satisfaceret voto, eti postea non potens quiescere extiterit. Quia bona fide, & studiosus fuit ingeius, cum id quod in se est, praesert, quo ille effectum consequatur. Et ita docent Ricardus, Henricus, Abulensis, Angelus, Sylvestris, allegatis precedentibus.
- 76 Secundo temperatur, nisi istum animo non perseverandi ingrediens, exeat postea ex iusta causa. Tunc enim voto fatus esse censetur, eo quod iustam egressum causam habuerit. Hoc dicit de probabili Palatioris ad discept. post 12. conclus. fol. 8. col. 5. eti postea vacillet dicens fatus esse huic dispensationem voti impetrare. Sed dicendum est, hinc non satisfacie, quantum non expurget bona fide religionem, & prout animo mutato. Quia cum substantia ingeius minimus mutata sit, nec illa apta fuerit ad satisfaciendum voto, non censetur illa satisfactum. Alius nullum est differunt inter hunc & ingrediens bona fide. Cum nec hic fatus esse videatur, nisi ex iusta causa egredens. Ut dicimus n. 90. Quare merito Doctores num. 74. allegati hanc limitationem non apposuerunt. Quod si dubius sit, an mutari postea animum, adhuc non censetur fatus esse. Quia est certus de malo animo a se conceperit, & sic certus cur in illo ingressu non impletum esse vatum. Mutatio autem animi, & excusatius sunt dubia; nec cum sint quid facti, presumuntur. At si omnino dubitet, an cum eo malo animo ingressu sit, potest quicquid. Quia delicti presumptio vicanda omnino est, & proinde non est, cur in dubio malus animus presumeretur.

77 Hinc deducitur vatum ingrediendi religionem, & statim excludi esse irrum. Quia quod secundam partem est de te mala; immo & prima cum eo animo est mala & in eis voti materia. (Vt diximus ou. 74.) Non enim hic vouteringem bona fide ad experientiam, sed mala fide ad excludi. Sic docent Richardus, Henricus, Abulensis, Angelus, Taberna, Azor, allegatis n. 74. Armilla v. Novitus, n. 10. Quod intelligendum est, quando per modum vniuersitatis promittit, & quando per modum vniuersitatis. Iuxta regulam traditam cap. 10. num. 3. Arque in dubio, quando non conflat de contraria intentione, censendum est per modum vniuersitatis promitti. Cum aperte vounus his suam intentionem expresserit non ingrediendi ad permanendum. Quare merito Doctores allegati dixerunt absolute hoc vatum esse irrum.

78 Immo idem dicendum est, si vounerit ingressum cum animo excludi. Quia talis ingressus est malus; & ideo vatum est irrum. Ita tradunt Ricardus, Henricus, Paladonus, Abulensis, Viguerius relatis n. 74. Sotii lib. 7. de ins. g. 2. 4. 1. ad 3. ver. Ex hac autem definitione. At hoc intelligendum est in duplice causa. Prior est, quando ille excludi minus comprehenditur sub voto. Secus, quando vorum tantum concomitatur. Tunc enim cum voto sit ingressus religionis, qui bonus est, nec circumstantia redens malum claudatur sub voto, valeret voto, ac obligabit ad legitimam religionem ingressum. Sicut si quis vounerit se auditum sacram, cum prava iniunctio feminae desiderio, valeret voto tanquam rei bona, si malum id defidetur non claudatur in voto. Ita docent Azor lib. 11. institution. moral. 6. 22. q. 6. In dubio autem qualiter ea prava circumstantia affectarem promitterit; dicendum est idem, quod de prava finis circumstantia in eodem dubio, diximus. 6. fine. Cum eadem sit ratio. Posterior est, quando vounus intendetur non obligare sed alius, quam ad ingressum sine vila experienti obligationem, sed cum libertate excludi. Quia hec notabilis rerum mutatio excludat a voti obligatione. (Vt probauimus hoc libro cap. 2. num. 20.) At cellulam postea ex impedimento, temebitur iterum illum ingredi, si illam specialiter vounerit. Quod si religio nem in genere vounerit, & in alia non esset ea difficultas, tenebatur illum ingredi. Quia voto religio sis, quod perseverantiam nondum impletum est. At si id im-

79 Ceterum quantumvis hic perseverantiam vounerit, si talis aliquam magni momenti difficultatem in religione experiretur, quam repente voti invincibiliter ignorabat; aut superueniat alia sororibus difficultas, potest licet egredi. Quia hec notabilis rerum mutatio excludat a voti obligatione. (Vt probauimus hoc libro cap. 2. num. 20.) At cellulam postea ex impedimento, temebitur iterum illum ingredi, si illam specialiter vounerit. Quod si religio nem in genere vounerit, & in alia non esset ea difficultas, tenebatur illum ingredi. Quia voto religio sis, quod perseverantiam nondum impletum est. At si id im-

dimentum exculpa solo tempore, quo durat, & respectu solius religionis, ad quam est. Quid autem si extrahatur a parentibus, vel tutoribus, dicimus c. 18. n. 31.

80 Hinc deducunt Caetanus, Armilla, Couar. Palacios n. 81. allegati, promittentem se futuram religionem teneri perseverare: secus si promitteret religionem, vel forte, ut fieret religiosus. Consentaneum dixerit illa vota sub his formis emissa. Quippe nullus est religiosus, nisi professione emissa: at solo ingressu in nouitiatum, est verum ipsum ingressum religionem, hincque religiosum. Cum nouitiatum via sit, ut quis religiosus efficiatur. At hanc differentia dispergit, & omnia haec vota eandem sensum efficiunt, nec scilicet speciali votu intentio obligant ad perseverandum. Quia communiter per omnia verba solus ingressus promittit. Et ita docent Azor lib. 11. institution. moral. 2. 22. quest. 7. Emmanuel s. 2. Summa, v. Votum, principio, num. 13. Votum autem moriendo in religione, est manifestum perleuerandi voto. Ut bene docet Nauar. lib. 3. consil. tit. de voto, m. 1. editione, consil. 22. num. 3. in 2. conf. 7. num. 3.

81 Quod si voto fatus disiunctum perseverant in religione, vel seruunt in perpetuo xenodochio, an alterius openi si efficiunt: & animo implendi votum ingressus est hic vounus religionem: videatur altingi ad perseverandum, & iam non amplius possit resiliere, & eligere alteram disiunctam partem. Quia facta ipso videtur perfecte eam disiunctam partem elegisse. Erita iam non erit integrum variare. Cum animo implendi votum eam partem elegit. At exultimo non teneri perseverare, sed liberum sibi esse alteram disiunctam partem eligere: nisi constet de expressa eius intentione fuisse, eam partem perfecte eligere, votumque suum ad illam coactare. Quod contingit in casibus, quos late explicitum cap. 13. n. 36. Ducor, quod incipere alteram partem exequi, non sit perfecta electio, quin licet retrocedere, & alteram eligere: immo & in his votis disiunctis integrum est, nunc vnam, nunc aliam partem præstare. (Vt probauimus eo c. 13. n. 20.) Et hoc praesertim in religionis ingressum locum habet. Cum enim communiter animo experientia religiosus sit: is a communicare contingentibus præsumendum est, dum de alio non constat. Quare ingressus ille censetur factus animo experientian expediare vounitiam partem voti implere, perseverando in religione.

82 Quod non solum perseverantiz voto, sed etiam voto religionis cum intentione perseverandi obligat iuxta aliquos ad perseverantiam. Quia licet propositum per lea id non obligat, obligat tamen cum illo voto. Sic tradunt Hsienfus Summa, tit. de voto, num. 16. fine. Paladonus 4. d. 38. q. 4. art. 1. num. 9. qui addit tenuit hunc vel in illa religione, vel in aliis perseverare: & si nullam se sustinetem posse experiri, posse ad eccliam redire, non tamen ut instar eccliarium vivat. At non esthys credendum. Quia dum propositum illud non claudit sub voto, sed illud tantum concomitatur, nullam obligationem inducit. Alias omnes promittentes religionem tenerent perseverare, cum experientiam perseverandi affectum tempore voti. Erita docent Ricardus 4. d. 38. art. 8. quest. 3. Henricus cap. penult. num. 1. de voto. Abulensis cap. 30. Numer. 9. 93. Sylvestris verb. Religio, 2. q. 19. Viguerius lib. instit. cap. 17. q. 1. vers. 23. Dico autem videtur teneri, quia non expresse dicunt, sed latius id significant, dum constituant dictum inter hunc, & illum qui absoluere voulit religionem, vel ex egrediendis libertate considerando. Et dicunt priorem non teneri perseverare; posteriorum autem teneri secundum formam iurius ingredi ad experientiam. At nullum esthys dictum, si vnde que iusta egressus causa egeret. Nam vterque tenet bona fide ad experientiam ingredi.

83 Posterior modo potest id voto emitti de ingressu religionis, nil propositus de excludi libertate determinando. Et in hoc casu est specialis difficultas, an hic voto fatus ingrediendo bona fide ad religionem experientiam, & postea ex levitate quadam abique vila iusta diligenter religiosus causa egrediendo. Duplex est sententia. Prior ait hunc fatus facere voto. Dicunt, quia licet iuramentum factum in materia iurius recipit omnes limitaciones & interpretationes, quas ipsius iurius recipit. I. s. C. de condit. indeb. & l. finali, q. qui sati/dare cogantur. Sic & votum: cum eadem quod hoc virilisque ratio sit. Ergo voto ingressus religionis intelligitur ad experientiam eo modo quin utrū flatus est. At annus probauimus iure conceditur, ut nouitius religione experiri, cum omnino excludi libertate, c. 2. apostolicam, deregular. c. 1. & 2. codem tit. m. 6. Ergo cum eadem libertate id voto intelligitur. Hanc tenet Gandalus quodlibet 3. q. 19. & quodlibet 1. 3. q. 15. Nauar. lib. 3. consil. tit. de voto, in 1. editione, consil. 19. num. 1. in 2. consil. 25. n. 1. Palacios 4. d. 38. diff. 1. post 12. conclus. fol.

fol. 848 col. 2. Azor lib. 11. institut. moral. c. 22. q. 5. fine. & vers. Si quies, vbi addit posse est esse peccatum alium de, recedendo ab iusta causa, nempc, leuitatis & temeritatis, defensando ab incepto vita iniusti, ac contra votum non peccari. Et vers. Quares in super, at hunc minime satisfacere, si abique vallis experimentis recederet. Eandem sententiam videtur clare tenere Angelus v. Votum. 3. nu. 8. Eidem sententia furent Iason l. Si quis heret, nu. 13. C. de institut. Abulensis. 3. Numer. 4. 9. ad 1. & qu. 99. vbi dicunt id votum ad solum ingressum obligare, illique satisciri exentum postea. Eidem furent Paludanus d. 3. 9. 4. art. 1. n. 9. Taberna v. Novitius. q. 7. num. 8. fine. Lud. Lopez t. p. introductory, c. 45. initio, vbi dicunt hunc satisfacere ingrediendo ad experendum.

90 Posterior sententia (quam veriore credo,) air hunc non satisfacere voto, retrocedendo ex sola libertate non iure concedita, sed exigui statim recedendi causam, & ideo si omnia in religione grata inuenierit, teneri sub mortali perseuerante, & si exeat, teneri iterum ingressum. Duxit, quod hic ex voto astringatur ad religionis ingressum, quem sponte suscipiunt ingredientes abique voto. Sed hi ingreduntur ad perseuerandum, si omnia grata & sibi convenienter inuenientur: & alter ingressus est vanus & inutilis, nec voti materia. Ergo ad hunc ingressum ad perseuerandum astringit voto, inueniens omnibus gratias, nec iusta reclusus causa data: & sic non implebitur tunc recedendo. Et confirmatur explicando magis hanc rationem. Quia materia huius voti est, id quod communites intendunt religione ingredientes. At hi intendunt perseuerare inueniendo omnia grata. Ergo materia huius voti est ingredi, & perseuerare in eo casu. Ergo tunc non perseuerando, minime impetrat. Tandem quia ratio contraria nil probat: tum quia eam libertatem ius concedit ingredientibus abique voto: & cum longe diuersa sit ratio in altissimo voto, non debet intelligi hoc obligare cum a liberitate. Tum etiam, quia eam libertatem concedunt iura pro solo foro externo, ne detur actio contra nouitium egredientem. Nam in foro conscientiae peccat venialiter egrediendo abique iusta causa. (Vt numero 92. videbimus.) Et ideo hanc sustinet Caetan. 2. 2. q. 9. art. 4. dub. 3. Armillav. Novitius. n. 10. Satis lib. 7. de inst. q. 2. art. 1. ad 3. vers. Ex hac autem definitione. Aragon 2. 2. q. 38. art. 3. circa solut. ad 1. fol. 99. col. 2. Angles floribus 2. p. 9. vicia de voto. art. 2. diff. 7. Paraellus in privilegiis Minorum, c. 43. Toledo lib. 4. Summa. c. 17. n. 12. & c. 18. n. 1. Valentina 2. 2. diff. 6. 9. 6. pundo 4. 4. q. 4. per Vnde recte. Manuel 2. tom. Summe. c. 97. n. 2. Philiarem de officio sacerdotie, tom. 1. p. 2. lib. 3. cap. 20. ad finem. Petrus de Ledea 2. tom. Summe. tract. 10. c. dub. 7. cap. 4. Atque hinc sententia furent D. Thomas, Ricardus, Henricus, D. Antonius, Abulensis, Sylvester, Viguer, vt eos ponerau. n. 38. Eiusdem sententia videtur Major in 4. diff. 3. 9. 2. fine. vbi air hunc posse licet exire, si religione suis viribus imparem inueniat. Et Conar. de patib. 1. p. 5. 3. ad fin. vbi air eouentum posse retrocedere, cum videri cum statum non esse sibi commodum aut gratum. Quid autem si votum sit Carthusianum ingredientis, si quam ingrediar, an illam ingressus possit ab iusta causa exire, dicens m. 23. n. 41.

91 Quod si dubium sit, vtro horum modorum quis voverit, existimo cum hoc posteriori vovisse, & ita non posse pro libito exire. Quia erit prior modus minus gravus sit, & ideo videatur in dubio presumendum. Iuxta regulam traditam c. 13. nu. 17. At aliunde vrgit, carissimum esse prior modo vovere: & ideo ab viritate fortior presumptio hinc posterior modo vovere.

92 Hinc deducitur discrimen inter ingredientem religionem cum voto, & abque illo. Quod illi mortaliter peccat exendo ab iusta legitima causa. (Vt num. 90. probamus.) Hic autem peccat venialiter. Quod docent Caetanus, Philaretus, Pafarellus allegati num. 90. Et hoc ultimum fatetur Azor lib. 11. institutionum moralium c. 12. q. 6. vers. Si quies. Atque ratio huius est, quod sit quadam leuitas ac temeritas, a statu tantisperfectionis semel assumpto, ita

secus autem esset, si non animo committandi ingressus tisfessile. Et quidem existino non requirital de virginem causam, sed mediocrem, & talen, qualis sufficeret, ne leuitatis argueretur egrediens e religione ab iusta voto. Duxit, quod vocem eam solam perseuerantiam promittat, quam intendit ingrediens ab iusta voto. (Vt n. 90. probamus.) Hanc est, quando ita grata intenre religionem, vt ab iusta leuitatis peccato nequeat illam defuisse. Ergo ea ergo illa causa sufficiens erit, que a leuitate excusat. Eritis Valentia 2. 2. diff. 6. q. 6. pundo 4. qu. 4. vers. Vnde recte, explicit hunc non satisfacere, quando ex leuissima causa egressus esset. Et Petrus de Ledesma 2. 2. summe, tractatu 10. c. 3. dubio 7. cap. 4. air tunc non manere hunc liberum, quando ex leuitate, & modica constanter egressus est.

Sed descendendo ad causas particulares, quidam dicunt esse legitimam causam, solam religionis displicitiam, & inuenire eam non grata, & commodam sibi. Quia religionis experientia eō tendit, vt nouitius experientur non ea grata sibi sit. Ita docent Caetan. 2. 2. q. viti. ma. 4. 4. dub. 3. Armilla v. Novitius. n. 10. Conar. de patib. 1. p. 5. 3. ad finem. Nuar. in summa c. 12. nu. 47. sum. Pafarellus in compendio privilegiorum minorum, c. 43. Sed hi Doctores sano modo intelligendi sunt: nam alias nil profus interesse inter ingredientem ab iusta voto, & cum illo, ad concedendum exenti liberatum. Quia qui non voulit, numquam egreditur, nisi religio displicerit. Et ideo intelligendi sunt non de disiplicitia omnino libera, quam pro libito potest homo retinere sed de disiplientia non omnino libera, sed cum passione, anxiate, & tristitia animi, sive ex oritur ex naturali aliqua causa, sive ex damnis refectione, dummodo tempore notabiliter duret, vt integro mense, & consans ille expellere, nequeat. Atque tanta posse repente anxietas animi nouitio superuenire, statim fulcepit habitu, vt rationabiliter crederet fore vt non posset religio nem tolerare, & sic iustum exendi causam haberet. An autem fieri causa, si a parentibus, vel tutoribus reuertetur: probamus: dicimus c. 18. n. 31.

Hinc deducitur, iustum esse egressus causam, si voulens experientur religionem probatam affecte sibi minorem fortitudinem, minusque animi robur ad perseuerandum: & proprieatem ne inuite tempore tepidis intenatur, & ea deficiat, vel minus bene saluti sue spirituali consulatur. Eritis docent Caetan. Pafarellus num. precedens relati. Manuel 2. tom. summa. c. 95. n. 2.

93 Quod si post votum strictioris religionis, aut memor, aut immemor illius, emittat quis votum laxioris, aut seruendi in perpetuum xenodochio, & ingressus strictiori exeat ex iusta causa, vel ab illa perita perpetua repulsa patiatur: exiliabit quispiam hunc ad posteriora hæc vota non teneri. Quia videntur irrita, vpoque quæ cum priori rei melioris voto incompossibilita sunt. Sed dicendum est tamen, est prius votum fuerit perseuerantia in strictiori, & illud implere nequeat, quia aut in perpetuum non admittitur, aut repellitur. Ratio est, quia cum posteriora vota sine rei bone, valida fuerint, quoniam non obligant nisi in casu, in quo eorum obseruatio non repugnat cum strictioris religionis ingressu. Eò vel maxime, quod in impossibilitate non sit perpetua, sed cessa re posse prius voti dispensatione obtenta, aut impenitentia illius implendi, quia vel voulens non admittitur, vel est expulsi: vel si fuit votum folius ingressus, eo quod ex iusta causa exiret. Item quia incompossibilitas doceuntur voto non effectivit, ut posterius minoris boni sit irritum, sed vt non obliget, quoniam melioris exequitionem impedit. Quia alios votum strictioris religionis, si posterior emitteretur, efficeret vt prius illa manerent statim irrita. Nam quod à principio impedit valorem voti, si superuenit, eius valorem tollit. Hæc autem intelligentur, quando bona fide emisisset his posteriora vota, eo quod aut prior est immemor, aut bona fide credidit se quoque posse hæc emittere. Nam si malam fide emisisset videns melioris voti materialm impedit, quemque impediens, essent irrita: vpoque quæ erant rei Deo ingratæ.

94 Sed superet explicandum, quæ sint iusta egressus causa, vt voulent religionem, egredientesque censeatur voto sa-

floribus 2.p.q.virica de verbo, & 2.difff. 7. & Manuel 2.to summa c.9. n.2. dicunt esse iustum causam morbum perpetuum, quasi contraria sentient de temporali. Sed Nauar 1.3. confitit de voto, in 1.edif. confil. 29. n.virico in 2.conf. 2.4. numerico, absoluere dixit morbum esse iustum causam. Sed dicendum est non quemcumque morbum esse iustum causam: cum etiam in seculo in morbos incidatur. Nec oportet morbum esse perpetuum. Sed sufficeret, quando morbus effectus, & tam frequens, ut non possit prouidetur ad futurum. sed rei nequiter in posterum onerare religionis fere, vel defraude alia nocent. Vel prudenter timeret eo morte futurum onerulum religioni.

Quarto deducitur, esse iustum egressus causam, necessitatem parentum, aut lororum, quae esset alicuius momenti, cuille in seculo potest subvenire. Quia nemo prudens norabit levitatem hunc egestatum. Cum iustissimum sit filium parentibus subvenire, & fratrem sororibus. Quippe famina difficile libi consulete possunt, & nimis egestate opprime sunt in gravi spirituali salutis auctura, & viuis corporis concedent, vt victus necessaria comparent. At si rurum necessitatem non tanti ducem. Quod viri facilius libi contulit. Sed posterrata esse, & illi ram desufficiat alio remedio, vt iusta quoque est causa. Quando autem omnibus penatis est dubium an causa egressus iusta sit: non satisficeret voto egrediendo ab oblige. Quia id in carceris praecoptis contingit, nō enim causa dubia excusat a culpa eorum transgressionem. Cum obligatio sit certa, & causa excusans dubia. Sic ergo cum obligatio voti religionis ad perseverandum certa sit, nisi ex causa iusta egressus contingat: quoties dubia fuerit causa honestas, obligabit votum ad perseverandum. Quare egrediendo non satisficeret.

Quinto deducitur, micos bene Mannelem 2. tomo summa, c.9. n.5. dixisse expulsum à religione promissa, & melius suscepit, ob morbum, & quamvis aliam causam temporalia, teneri iis cessantibus, virtute rotunditer ingredi. Sic ut qui in religione promissam ob impedimentum temporaneum non admittitur, tenetur eo cessante ingredi. Et eadem ratione item sententia ex causa iusta temporali, dicitur enim teneri hunc ea cessant iterum ingredi. At longe diversa virtusque est ratio. Quia numquam admittitur non impletum votum. At semel ingressum, & ex causa iusta excusantem, dicunt D.D. n.9. al. legatus implesse votum. Non ergo tenetur cessante causa ingredi. Et confirmatur, quia prædicti D.D. sunt qui rigorosius in hoc loquuntur, votoque iusta egressus causam petunt, contra alios n.89. relatos nullam petentes. Et tamen obligationem voti in seculo constituunt, vt vobis tenetur bona fide religionem ingredi, & in easteritate, nisi expellatur, antea causa iusta excusat. Hoc autem totum hic præterit. Non ergo tenetur amplius religionem ingredi. Tandem quia promissum officium Virginis non tenetur, nisi semel id recitat, dummodo vobis recitat. Sic ergo vobis religionem tenetur tantum semel ingredi, dummodo vobis egressus sit, nempe, ad probandum bona fide, & ex iusta causa excusat. Atque ideo dico egredientem ex causa temporali, vel expulsum à religione semel suscepit ob morbum vel impedimentum temporale, non teneri iis cessantibus ad religionem redire, votoque iam plene suo voto satisficerit.

Hoc tamen est tripliciter limitandum. Primo, nisi votum sit perieuerandi ad religionem. Tunc enim egressus, vel expulsus ex quantumvis iusta causa, aut in impedimentoo temporali, tenetur iis cessantibus ad religionem redire. Quod si in impedimentum perpetuum non ad omnem religionem, sed ad illam, vel aliquam aliam determinatam, nec illæ determinata promissa sit, sed religio in genere, tenetur aliam exire, si pesset forte vt ad illam admittatur. Quia hic solo ingressa bona fide non sufficit voto perieuerantem, cum nondum perieueratur.

Secundo limitandum est, nisi expellatur defectu aliquius conditionis requisita iuxta cuius religionis constituta-

tiones. Ut si vobis religionem ingressusque Carthusia, expellatur tempore nouitatus, eo quod caret barbarem necessaria iuxta illius religionis statuta, tenetur illam religionem ingredi, vel illam adepta ex parte legitima. Quia vobis religionem tenetur ad illam, cuius est capax. Ita docent Nauar 1.3. confitit de verbo, in 1.edif. confil. 21. in 2.voto confil. 23. vobis iuste de hoc disputat, & tandem hoc concludit. Et claret loquitor, vobis bona fide ignorans impedimentum egressus sit. Id enim eius ratio probat: & si frater, mala fidesque fuisset, non adeo latilime rem utrumque disputaret. Cum luce meridiana clarus sit, illum non satisficeret. Item quia bona fides excusat appetitum, sed non efficit ut voto satisficeret, non suscepit religionem apta voto implendo. At secus iudicarem quod non vobis est capax, & ob fallas depositiones testium expulsus est: vel ante professionem editum est id statutum reddens ipsum illius religionis incapacem: in neutrino enim casu tenetur illam, vel aliam religionem postea ingredi. Dicor, quod cum hic perieuerant non vobis, tamen tenebatur in eisdem bona fide religionem, cuius erat capax. Quod totum præstis: cum ergo totum ad quod tenebatur, præstis, & abesse propria culpa expulsus sit, liberabit voto manebit.

Vtlimò limitandum est, nisi culpa sua è religione expellatur: tunc enim nondum voto satisficeris confiteris, sed tenetur se corrigit, vt vobis admittatur. Erit doct. Toledo lib. 4. summa c.17. n.12. & c.18. n.2. Et idem a fortiori tenet Sotus, Aragon, Vega, Graffis, quos renui lib. 8. de martr. disp. 9. n.2. in quantum dicunt professum in perpetuum expulsum tamquam incorrigibilem, si ante ingressum erat attractus voto religionis in genere, tenetiam religionis ingredi, vt prius votum explicet. Cetero ergo cunctum sua culpam non vobis satisficeris. Immo hoc tamquam apertum supponunt: & solum in hac sua opinione vacillant aliquantulum, eo quod omnia vota simplicia professione precedantia extinguitur illa emissa. Et ratio huius sententiae est, quod ille, cuius culpa conditio non impluit, tenetur perinde ac si conditio implera esset. At in voto religionis intelligitur conditio, si hic in religione retineatur. Ergo sua culpa non retinetur, manet perinde obligatus, ac si ingressus non fuisset, & ac si dimissem non esset. At contrarium sustinet Azor. lib. 11. instit. moral. c.22. quaff. 9. fine, dicens sua culpa expulsum satisficeris voto ingressus religionis. Dicunt, quod id vobis ad solum ingressum bonitate obligat: ac hoc præstis. Sed utramque sententiam sic conciliandam existimo. Si hic mediocrem diligentiam adhucit, ad culpas suas corrigendas, & ad religionem in instituto accommodandas, & ex infirmitate, prausie habebitis, aut ex prava indeole qua prædicturam non fit ad religionem infinita accommodari, aut in eas culpas lapsus est: posterior est posterior sententia, vt hic religionis satisficerit voto. Quod bona fides expressus sit, & repertus religionis in p. & cutavit quantum in se est, conditio non impleri. Præterea quia nemo negat hunc voto satisficeris, si experiens te non posse cum mediocri diligentia suis fratribus passionibus resistere, viri quo corrigere, propria sponte exire. Cum hic dicatur non posse religionis onera ferre, & id illius normam se accommodate. Ergo a fortiori satisficerit, si expellatur. Si vero tam diligentiam non apposuerit, sed exnegligentia sua id contingat, est posterior prior sententia. Quam eius ratio probat.

Tandem deducitur quid in hoc casu censendum sit. An liber manserit à religionis voto, quin eame solo fine admisisti, vt voto religionis liberatur: & nondum habitu suscepisti, vel eo suscepisti dimisisti. Et quidem quando eo nondum suscepisti dimisisti est, videatur clare non satisfactum voto, est ille fraudus patiens non fuerit, sed profus ignarus. Quia illi non religionis expressus est, & id est quod vobis, nec vero admisisti est, sed facte. Si vero habitum suscepisti, & ita fuisse vera nouitius, nec culpa sua cuncta, & taudis igna-

ris, videatur satisficeris. Quia bona fide est ingressus, atque citra suam culpam expulsum. At verius est, eum non satisficeris. Quod non vere, sed facte admisisti sit, & ita non fuerit vero nouitius.

S V M M A R I V M .

An voto religionis satisficeris, nec admisisti, aut expulsi, tenetur in seculo aliiquid referentes sententia, n.110.

Explicatur sententia Auditoris, n.111.

Quid si se obligasset, si cogitasse, & vobis dubius de hoc? n.112.

Quid si vobis casitatem, & religionem, nec admittitur in religione, n.113. & ibi, an tenetur ex tunc ad casitatem: an a tempore ingressus?

Quid si dubius sit an vobis casitatem dependenter à religione? n.114.

Quid si quis habuit animum profundi in manibus aliquis, vel intra se ipsius? n.115.

Quid si habuit animum promittendi in seculo pauperem, casitatem, & obedientiam, vel servanda aliquis regulat. n.116.

Poll. n.116. inuenies alia summaria qua desiderantur.

Quaestio V. An voto religionis satisficeris, & sufficienti præmissa diligentia in nullam admisisti, vel ab egressus in perpetuum, tenetur ad aliquid in seculo faciendum. Palad. 4.4. 3. q.4. art. 1.n.9. ait vobis tenetur in religione animo perseuerandi, & non potenter religionis onera sustinere, ob idque recedentem, teneri in seculo vivere non seculariter. Alij autem dicunt eum qui religionis voto emiso non admittitur, sed in perpetuum repulsa patitur, teneri sub episcopi obedientia manere in seculo, & eius monachus esse. Ita docent Hossiens. Porrectum, n.14. de regulari. Anchors. Quippe votum, initio, notab. 1. codem ist. in 6. & ibi Francis n.1. & tribuitur Innocentio eoc. Porrectum, n.6. sed Innoc. non loquitur de vobis ingressum religionis: sed de eo qui religionem professus est, aut intra se, aut in manibus non potenter acceperat, ait enim, estis haec non sine solemnis professo, teneri hinc ingredi religionem, & a nulla ad missum, tenerelle sub dicta episcopi obedientia, & eius monachus esse.

Prima tamen conclusio sit. Vobis ingressum religionis, & in perpetuum non admisisti, liber est omnino a voto, & non tenetur in seculo præstare, sed potest ad matrimonium tranferre. Ratio est, quia hic sufficiens suum votum impletus, cum debetam diligentiam ap. osuerit, vt admittatur, votumque eam tacitam conditionem habeat, si vobis admisisti fuerit. Præterea, quia vobis in religione promissa fuit casitas, obedientia, & paupertas: si haec sunt statui illi annexa, & ideo ante statua aliumptionem non obligant. (Vtrin. 117. dicimus.) Erit tenetur Rosells. v. Religio, 3. n.4. Angelus v. Votum, 3. n.11. Sylvestri v. Religio, 2. q.17. Caiet. 2.2. q. vlt. a. 3. circa solit. ad 2. Armilla v. Votum, n.18. Nauar. summa c.12. nu. 47. & 48. Angeli floribus 2.p. quaff. vnicca de voto, art. 2. diff. 5. Azor. 1.1. instit. moral. c.22. q. 3. Quod etiam vero est, licet fuerit perseuerandi votum.

Vt bene docet Nauar. eo n.47. & dicimus etiam nu.117. Et idem dicendum est de expulso in perpetuum à religione tempore nouitatus, casu quo ea expulsione facta implementum est votum. Quod quando contingat, diximus a nu. 105, vñque ad 108. Immo esti non implerū sit, quia vel fuit votum perseuerandi, vel ob proprias culpas electus est, quibus corrigendis nullam diligentiam apposuit: si correcsus non admittitur in religionem peculiariter promissam, aut repulsa fuit in perpetuum: aut si fuit votum perseuerandi in religione indeterminata, deliperatur pro rursus admisso in aliam, potest hic licet ad nuptias trahere. Quia iam implementum est libi impossibile, & cum nullum religiosi officium specialiter vobis, sed votum fuit assumēti status religiosi, in qua ea religiosi officia obligatura erant, & nō ante, sit vt eo redditio impossibiliter maneat omnino liber. Sic enim quando in impossibilitate implendi voti potest esse temporali, ut ratione matrimonii, manet omnino liber ab aliqua obligatione, durante in impossibilitate ratione coniugij, vt dicimus n.117. Ita quando impossibilitas est omni. 10 perpetua, manet in perpetuum liber.

Th. Sanchez Part II.

Limitat hoc Sylvestern. præc. allegatus, nisi existimet probabilitas fore, vt si tempore voti meminisset se obligatur ad vivendum in seculo sub episcopi obedientia: & si nec sit discernere quid tunc fecisset, dicit teneri ad id quod tunc est: nempē, ad sic vivendum. Verum fallacem esse hanc regulam probavimus c.13. n. 12. Et ideo hæc militaria non admittenda est: nec ad id illa obligandus, etiam si certus sit forte vt memor eius obligationis eam sibi imponere, nedum quando dubius est.

Secunda conclusio. Si ille casitatem, & religionem vobis, sic distinguendum est. Si principaliter verum que vobis, tenetur ad casitatem in seculo servandam, esti a voto religionis liber sit, eo quod non admittatur, vel quacumque alia ex causa. Si vero principaliter vobis solam religionem, & veluti accessorie casitatem, quam faciliter in ea feruere posset, liberatus voto religionis, liberatur quoque voto casitatis. Quia in priore casu casitas est independenter à religione promissa: in posteriori autem dependenter. Et ita docent Nauar. lib. 3. confit. de verbo in 1.editione, confil. 4. n.1. in 2.confil. 13. nu. 1. Emmanuel Sa in summa, v. Votum, in principio, num. 29. An vero quando hoc posteriori modo emitit votum, obligat casitas anter religionis ingressum, dependenter ramen ab ipso, ita vt postea maneat liber, si voto religio nislibetur, non videtur clarum. Quia cum hoc modo saluet mutua votorum horum dependentia, ita viderit intelligenda, dum de vobis intentione non constat. At verius credo non obligare ante religionis ingressum, bene tam ab ipso ingressu, etiam nouitatus tempore. Quia cum dependenter ab ipsa religione emisum sit, & quia facilis in ipsa servari potest, solum videtur obligare quādiu in religione vivitur, & ab ipso ingressus tempore. Quare hic absque iusta causa exiens peccabit in votum religionis, & tenebitur iterum ingredi, si in seculo tunc forcetur, non erit reus violati casitatis voti: vobis quod solum obligari, dum in religione vivitur. At vero quando casitas principali ter quoque vobis, obligat extine, & religione ex qua uisus causa deferta. Vt potest quæ independenter à religione promissa est.

In dubio autem, vro horum modorum casitas promissa, existimarer aliquid censori promissam hoc posteriori modo, nempē, dependenter à religione. Luxuria regulam traditam c.13. n.17. nempē, in dubio votum obligare ad id quod minus est. At Nauar. codem confil. citato n. præc. in n.2. dicit in hoc dubio teneri hunc eligere tuorem partem, & reputare se obligatum. At sic distinguendum censetur, si hic recordetur verborum, huc interius, sive exterioris protatorum: indicandum est in dubio, iuxta communem illorum intellectum, quare si in eis expressa sint casitas & religio absolute, censetur casitas promissa principali ter, & ex parte, & independenter à religione. Quia cum in dubio intentionis sint vota, dijudicanda iuxta communem verborum sensum, hæc pars possidebit in hoc dubio. Si vero sola religio expressa sit, & dubitatur vobis, an se quoque voluntad casitatem obligare, tunc tenetur ad id quod minus est, & censendum non obligari vlo modo ad casitatem. Quia nulla est possessio pro illa, sed tota pro voluntatis libertate. Si vero quamvis sola religio expressa sit, meminit sua intentionis fuisse se obligare quoque ad casitatem: dubitat tamen an dependenter à religione, an independenter, existimo iudicandam obligationem dependenter à religione. Ducor, quia vt sepe repetit, nō tenetur votis sequi semper quod tunc est: & in hoc dubio non video possiblē ratione coniugij, vel religio expressa sit, & dubitatur ratione coniugij in tunc ad vtrumq; vobis principali ter obligari, sive ratione exprimes. Si vero conclusus huius intentionis non meminit propositi censendi dubitat tamen an dependenter à religione, & independenter, existimo iudicandam obligationem dependenter à religione. Ducor, quia vt sepe repetit, nō tenetur votis sequi semper quod tunc est: & in hoc dubio non video possiblē ratione coniugij, vel religio expressa sit, & dubitatur ratione coniugij in tunc ad vtrumq; vobis principali ter obligari, sive ratione exprimes. Si vero conclusus huius intentionis non meminit propositi censendi dubitat tamen an dependenter à religione, & independenter, existimo iudicandam obligationem dependenter à religione. Ducor, quia vt sepe repetit, nō tenetur votis sequi semper quod tunc est: & in hoc dubio non video possiblē ratione coniugij, vel religio expressa sit, & dubitatur ratione coniugij in tunc ad vtrumq; vobis principali ter obligari, sive ratione exprimes. Si vero conclusus huius intentionis non meminit propositi censendi dubitat tamen an dependenter à religione, & independenter, existimo iudicandam obligationem dependenter à religione. Ducor, quia vt sepe repetit, nō tenetur votis sequi semper quod tunc est: & in hoc dubio non video possiblē ratione coniugij, vel religio expressa sit, & dubitatur ratione coniugij in tunc ad vtrumq; vobis principali ter obligari, sive ratione exprimes. Si vero conclusus huius intentionis non meminit propositi censendi dubitat tamen an dependenter à religione, & independenter, existimo iudicandam obligationem dependenter à religione. Ducor, quia vt sepe repetit, nō tenetur votis sequi semper quod tunc est: & in hoc dubio non video possiblē ratione coniugij, vel religio expressa sit, & dubitatur ratione coniugij in tunc ad vtrumq; vobis principali ter obligari, sive ratione exprimes. Si vero conclusus huius intentionis non meminit propositi censendi dubitat tamen an dependenter à religione, & independenter, existimo iudicandam obligationem dependenter à religione. Ducor, quia vt sepe repetit, nō tenetur votis sequi semper quod tunc est: & in hoc dubio non video possiblē ratione coniugij, vel religio expressa sit, & dubitatur ratione coniugij in tunc ad vtrumq; vobis principali ter obligari, sive ratione exprimes. Si vero conclusus huius intentionis non meminit propositi censendi dubitat tamen an dependenter à religione, & independenter, existimo iudicandam obligationem dependenter à religione. Ducor, quia vt sepe repetit, nō tenetur votis sequi semper quod tunc est: & in hoc dubio non video possiblē ratione coniugij, vel religio expressa sit, & dubitatur ratione coniugij in tunc ad vtrumq; vobis principali ter obligari, sive ratione exprimes. Si vero conclusus huius intentionis non meminit propositi censendi dubitat tamen an dependenter à religione, & independenter, existimo iudicandam obligationem dependenter à religione. Ducor, quia vt sepe repetit, nō tenetur votis sequi semper quod tunc est: & in hoc dubio non video possiblē ratione coniugij, vel religio expressa sit, & dubitatur ratione coniugij in tunc ad vtrumq; vobis principali ter obligari, sive ratione exprimes. Si vero conclusus huius intentionis non meminit propositi censendi dubitat tamen an dependenter à religione, & independenter, existimo iudicandam obligationem dependenter à religione. Ducor, quia vt sepe repetit, nō tenetur votis sequi semper quod tunc est: & in hoc dubio non video possiblē ratione coniugij, vel religio expressa sit, & dubitatur ratione coniugij in tunc ad vtrumq; vobis principali ter obligari, sive ratione exprimes. Si vero conclusus huius intentionis non meminit propositi censendi dubitat tamen an dependenter à religione, & independenter, existimo iudicandam obligationem dependenter à religione. Ducor, quia vt sepe repetit, nō tenetur votis sequi semper quod tunc est: & in hoc dubio non video possiblē ratione coniugij, vel religio expressa sit, & dubitatur ratione coniugij in tunc ad vtrumq; vobis principali ter obligari, sive ratione exprimes. Si vero conclusus huius intentionis non meminit propositi censendi dubitat tamen an dependenter à religione, & independenter, existimo iudicandam obligationem dependenter à religione. Ducor, quia vt sepe repetit, nō tenetur votis sequi semper quod tunc est: & in hoc dubio non video possiblē ratione coniugij, vel religio expressa sit, & dubitatur ratione coniugij in tunc ad vtrumq; vobis principali ter obligari, sive ratione exprimes. Si vero conclusus huius intentionis non meminit propositi censendi dubitat tamen an dependenter à religione, & independenter, existimo iudicandam obligationem dependenter à religione. Ducor, quia vt sepe repetit, nō tenetur votis sequi semper quod tunc est: & in hoc dubio non video possiblē ratione coniugij, vel religio expressa sit, & dubitatur ratione coniugij in tunc ad vtrumq; vobis principali ter obligari, sive ratione exprimes. Si vero conclusus huius intentionis non meminit propositi censendi dubitat tamen an dependenter à religione, & independenter, existimo iudicandam obligationem dependenter à religione. Ducor, quia vt sepe repetit, nō tenetur votis sequi semper quod tunc est: & in hoc dubio non video possiblē ratione coniugij, vel religio expressa sit, & dubitatur ratione coniugij in tunc ad vtrumq; vobis principali ter obligari, sive ratione exprimes. Si vero conclusus huius intentionis non meminit propositi censendi dubitat tamen an dependenter à religione, & independenter, existimo iudicandam obligationem dependenter à religione. Ducor, quia vt sepe repetit, nō tenetur votis sequi semper quod tunc est: & in hoc dubio non video possiblē ratione coniugij, vel religio expressa sit, & dubitatur ratione coniugij in tunc ad vtrumq; vobis principali ter obligari, sive ratione exprimes. Si vero conclusus huius intentionis non meminit propositi censendi dubitat tamen an dependenter à religione, & independenter, existimo iudicandam obligationem dependenter à religione. Ducor, quia vt sepe repetit, nō tenetur votis sequi semper quod tunc est: & in hoc dubio non video possiblē ratione coniugij, vel religio expressa sit, & dubitatur ratione coniugij in tunc ad vtrumq; vobis principali ter obligari, sive ratione exprimes. Si vero conclusus huius intentionis non meminit propositi censendi dubitat tamen an dependenter à religione, & independenter, existimo iudicandam obligationem dependenter à religione. Ducor, quia vt sepe repetit, nō tenetur votis sequi semper quod tunc est: & in hoc dubio non video possiblē ratione coniugij, vel religio expressa sit, & dubitatur ratione coniugij in tunc ad vtrumq; vobis principali ter obligari, sive ratione exprimes. Si vero conclusus huius intentionis non meminit propositi censendi dubitat tamen an dependenter à religione, & independenter, existimo iudicandam obligationem dependenter à religione. Ducor, quia vt sepe repetit, nō tenetur votis sequi semper quod tunc est: & in hoc dubio non video possiblē ratione coniugij, vel religio expressa sit, & dubitatur ratione coniugij in tunc ad vtrumq; vobis principali ter obligari, sive ratione exprimes. Si vero conclusus huius intentionis non meminit propositi censendi dubitat tamen an dependenter à religione, & independenter, existimo iudicandam obligationem dependenter à religione. Ducor, quia vt sepe repetit, nō tenetur votis sequi semper quod tunc est: & in hoc dubio non video possiblē ratione coniugij, vel religio expressa sit, & dubitatur ratione coniugij in tunc ad vtrumq; vobis principali ter obligari, sive ratione exprimes. Si vero conclusus huius intentionis non meminit propositi censendi dubitat tamen an dependenter à religione, & independenter, existimo iudicandam obligationem dependenter à religione. Ducor, quia vt sepe repetit, nō tenetur votis sequi semper quod tunc est: & in hoc dubio non video possiblē ratione coniugij, vel religio expressa sit, & dubitatur ratione coniugij in tunc ad vtrumq; vobis principali ter obligari, sive ratione exprimes. Si vero conclusus huius intentionis non meminit propositi censendi dubitat tamen an dependenter à religione, & independenter, existimo iudicandam obligationem dependenter à religione. Ducor, quia vt sepe repetit, nō tenetur votis sequi semper quod tunc est: & in hoc dubio non video possiblē ratione coniugij, vel religio expressa sit, & dubitatur ratione coniugij in tunc ad vtrumq; vobis principali ter obligari, sive ratione exprimes. Si vero conclusus huius intentionis non meminit propositi censendi dubitat tamen an dependenter à religione, & independenter, existimo iudicandam obligationem dependenter à religione. Ducor, quia vt sepe repetit, nō tenetur votis sequi semper quod tunc est: & in hoc dubio non video possiblē ratione coniugij, vel religio expressa sit, & dubitatur ratione coniugij in tunc ad vtrumq; vobis principali ter obligari, sive ratione exprimes. Si vero conclusus huius intentionis non meminit propositi censendi dubitat tamen an dependenter à religione, & independenter, existimo iudicandam obligationem dependenter à religione. Ducor, quia vt sepe repetit, nō tenetur votis sequi semper quod tunc est: & in hoc dubio non video possiblē ratione coniugij, vel religio expressa sit, & dubitatur ratione coniugij in tunc ad vtrumq; vobis principali ter obligari, sive ratione exprimes. Si vero conclusus huius intentionis non meminit propositi censendi dubitat tamen an dependenter à religione, & independenter, existimo iudicandam obligationem dependenter à religione. Ducor, quia vt sepe repetit, nō tenetur votis sequi semper quod tunc est: & in hoc dubio non video possiblē ratione coniugij, vel religio expressa sit, & dubitatur ratione coniugij in tunc ad vtrumq; vobis principali ter obligari, sive ratione exprimes. Si vero conclusus huius intentionis non meminit propositi censendi dubitat tamen an dependenter à religione, & independenter, existimo iudicandam obligationem dependenter à religione. Ducor, quia vt sepe repetit, nō tenetur votis sequi semper quod tunc est: & in hoc dubio non video possiblē ratione coniugij, vel religio expressa sit, & dubitatur ratione coniugij in tunc ad vtrumq; vobis principali ter obligari, sive ratione exprimes. Si vero conclusus huius intentionis non meminit propositi censendi dubitat tamen an dependenter à religione, & independenter, existimo iudicandam obligationem dependenter à religione. Ducor, quia vt sepe repetit, nō tenetur votis sequi semper quod tunc est: & in hoc dubio non video possiblē ratione coniugij, vel religio expressa sit, & dubitatur ratione coniugij in tunc ad vtrumq; vobis principali ter obligari, sive ratione exprimes. Si vero conclusus huius intentionis non meminit propositi censendi dubitat tamen an dependenter à religione, & independenter, existimo iudicandam obligationem dependenter à religione. Ducor, quia vt sepe repetit, nō tenetur votis sequi semper quod tunc est: & in hoc dubio non video possiblē ratione coniugij, vel religio expressa sit, & dubitatur ratione coniugij in tunc ad vtrumq; vobis principali ter obligari, sive ratione exprimes. Si vero conclusus huius intentionis non meminit propositi censendi dubitat tamen an dependenter à religione, & independenter, existimo iudicandam obligationem dependenter à religione. Ducor, quia vt sepe repetit, nō tenetur votis sequi semper quod tunc est: & in hoc dubio non video possiblē ratione coniugij, vel religio expressa sit, & dubitatur ratione coniugij in tunc ad vtrumq; vobis principali ter obligari, sive ratione exprimes. Si vero conclusus huius intentionis non meminit propositi censendi dubitat tamen an dependenter à religione, & independenter, existimo iudicandam obligationem dependenter à religione. Ducor, quia vt sepe repetit, nō tenetur votis sequi semper quod tunc est: & in hoc dubio non video possiblē ratione coniugij, vel religio expressa sit, & dubitatur ratione coniugij in tunc ad vtrumq; vobis principali ter obligari, sive ratione exprimes. Si vero conclusus huius intentionis non meminit propositi censendi dubitat tamen an dependenter à religione, & independenter, existimo iudicandam obligationem dependenter à religione. Ducor, quia vt sepe repetit, nō tenetur votis sequi semper quod tunc est: & in hoc dubio non video possiblē ratione coniugij, vel religio expressa sit, & dubitatur ratione coniugij in tunc ad vtrumq; vobis principali ter obligari, sive ratione exprimes. Si vero conclusus huius intentionis non meminit propositi censendi dubitat tamen an dependenter à religione, & independenter, existimo iudicandam obligationem dependenter à religione. Ducor, quia vt sepe repetit, nō tenetur votis sequi semper quod tunc est: & in hoc dubio non video possiblē ratione coniugij, vel religio expressa sit, & dubitatur ratione coniugij in tunc ad vtrumq; vobis principali ter obligari, sive ratione exprimes. Si vero conclusus huius intentionis non meminit propositi censendi dubitat tamen an dependenter à religione, & independenter, existimo iudicandam obligationem dependenter à religione. Ducor, quia vt sepe repetit, nō tenetur votis sequi semper quod tunc est: & in hoc dubio non video possiblē ratione coniugij, vel religio expressa sit, & dubitatur ratione coniugij in tunc ad vtrumq; vobis principali ter obligari, sive ratione exprimes. Si vero conclusus huius intentionis non meminit propositi censendi dubitat tamen an dependenter à religione, & independenter, existimo iudicandam obligationem dependenter à religione. Ducor, quia vt sepe repetit, nō tenetur votis sequi semper quod tunc est: & in hoc dubio non video possiblē ratione coniugij, vel religio expressa sit, & dubitatur ratione coniugij in tunc ad vtrumq; vobis principali ter obligari, sive ratione exprimes. Si vero conclusus huius intentionis non meminit propositi censendi dubitat tamen an dependenter à religione, & independenter, existimo iudicandam obligationem dependenter à religione. Ducor, quia vt sepe repetit, nō tenetur votis sequi semper quod tunc est: & in hoc dubio non video possiblē ratione coniugij, vel religio expressa sit, & dubitatur ratione coniugij in tunc ad vtrumq; vobis principali ter obligari, sive ratione exprimes. Si vero conclus